

Szerkesztő: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj peltisoronként
12 fillér. Nyilatásban egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Az Alduna áthidalása.

Versecz. márcz. 12

Czirbusz Géza dr. egyetemi tanár, az Európai hírű Geografus, legutóbb a Budapesti Hírlap hasábjain foglalkozik a délvidékre nagy fontosságú kérdéssel, délkeleti Európával való összeköttetésünkkel és az Alduna áthidalásával. Délmagyarországot különösen a tanulmányos cikkelynek az a része érdekli, amely a szárazföldi vasuti forgalom balkáni kapcsolatait teszi szóvá, mert a kettős monarchia áru- és személyforgalmát az ország déli részén keresztül első sorban a vasut bonyolítja le.

Érthető — ugymond Czirbusz Géza dr. cikke — a délmagyarországi megyék versengő viaskodása Szerbia meghódolása után az alsó Duna áthidalásának kérdésében. Torontálmegye még küldöttséget is menesztett a kormányhoz, ahol mást nem mondhattak, mint amit mondtak: megfontolásra való a dolog, mert nem helyi érdek az áthidalás helyének kijelölése, hanem elsőrangú geopolitikai probléma.

Délmagyarország legegyszerűsebb, ha nem is legrövidebb összeköttetése a Morava völgyével kétségenkívül Kevevára és Szendrő között levő vasuti hidon történhetik. Kevevára Bavanistával áll vasuti kapcsolatban; utóbbi 30 kilométernyire van Pancsovától. Így csak Sarcsevóra Hertelendyfalva irányában kellene a vasutat kiépíteni és az egész szeged—becskerek—pancsovai vonalat Keveváráig gyors forgalomra berendezni. Ez az átalakítás kerülne aránylag a legkevesebbe. A szendrői hid átsegítené a gyorsvonatot a Morava és Nisava völgyekbe Ca-

ribrodig, a hol a bolgár vasutak kezdődnek. Mivel azonban Bulgária, Kis-Ázsia és Mezopotámia megközelítésére közvetlenül leltébb vonalat kell keresnünk, az a nyugati vonal minden olcsósága mellett félreesik, ha tudniillik süit vetünk Bulgáriával a jövőben is megmaradó sziltségünkre.

Középponti Európából a nyugati Ázsiához a legközelebb eső forgalmi vonalat kell kiszemelnünk, mely románia elkerülésével Magyarországból azonnal a Balkán-félszigetre és a Marica völgyébe vezessen, hogy közelebb férjünk Konstantinápolyhoz s félkilométeres vasuti hidján keresztül Kis-Ázsiához és a szíriai parthoz. E geográfiai konjunkturák tehát a bázisai vagy az orsovai áthidalást ajánlják, ha mindjárt nagy összegekbe kerülne a Dunának szerb folyóhurokjában, vagy a Duna-partján a bolgár folyamközi félszigetéhez Vidinig a vasut kiépítése, kárpótlást találna a szerbiai kőszén- és rézbányák, meg a Timokvölgyi őserdők kihasználásában. Ha a bázisai átkelőre esnek a választás, itt új vasutat kellene építeni akár Rámától, akár Gradistjetől Pozserovác felé. Innen Krepoljintól délkeletre haladna a vonat Zajcsárig, a két Timók folyó áthidalásával a bolgár Vojniczka-völgyében Vidinig könnyű és gyors már a vasuti összeköttetés. Ezen a vonalon leg hamarabb érhetnénk a szófiai és a Marica medencébe.

Még rövidebb ut volna a Duna délmagyarországi déli könyökének áthidalásával Svinica és Milanovac között, Perecska völgyén keresztül a Cernivrch alatt az egyesült Timok-völgyi vasutig a szerb Novoszelo és Zajcsár között, de akkor a Duna

kazán szorulatában kellene egy darabon vasutat építeni.

A Duna említett hurka mindenképpen gátolja Dél-Magyarország és Bulgária határainak közeledését. E nélkül vagy Románianak a középponti hatalmakhoz csatlakozásával legkönnyebben érhetnők a bolgár folyamközre a Timók és Duna szögében a Duna-hurok átlójának a Mirocs és Brza-Palánka vonalán; ahol a Dunának Turn-Szeverin és Kládova között való áthidalásával a temesvár—orsova—bukaresti és az erdélyi zsilvölgyi vasut is nyerhetne csatlakozást a hiányzó hézagok kiépítésével a balkanféliszigetbeli vasutakkal.

Az orsovai átkeléssel s a dunai jobbparti vasutal szintén megközelíthetők a bolgár szigetközött Bregovó, Viddin és Kula között. Geográfiai nézőpontból csupán e két folyóbeli félszigetnek, a dunai Krajna és a bolgár szigetköznek valamelyes összekapcsolásával s a timokvölgyi vasutnak a nyugateurópai vasuti halózatba foglalásával hozhatjuk közelebb Bulgáriát Dél-Magyarországgal. De az már ap diplomácia és nemzetközi megegyezés dolga, mihez a geográfia csupán a helyzetből okoskodik. A végrehajtást a technikának, politikának és a tőke erejének engedi át

Vörös kereszt.

(Folytatás.)

Igen tisztelt közgyűlés!

Vállvetve az ápolónőkkel igyekeztek ök az ápolónőkkel a kórházban levőknek tartozkodását kelemessé tenni. Zongora és

Délmagyarország a középkorban

(Írta: Milleker Bódog; kiadja: a Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Társulat.)

Több mint harminc éve forgatja a tollat Milleker Bódog, a verseczi muzeum igazgatója, a délvidéki tudós régészek és helyrajzírók egyik legkiválóbbja. Műveit, úgy mint a most megjelent: Délmagyarország középkori földrajza is a pontos, széles és éles kritika, rengeteg anyagnak hangya szorgalommal való gyűjtése s világos elrendezése jellemzik. A kétkötetes Versecz története és a háromkötetes délmagyarországi régészeti nagy művei mellett méltán tűnik fel eme legújabb vaskos kötete, mely négy megyének: Torontál, Keve, Temes és Krassó földrajzát alapítja meg, hozza tisztába, úgy, amint az Mátyás király halála idejéig állhatott. Igaz, hogy eme munkájában részben történt uton haladhatott, mert Pesty Frigyes, Esánky, Ortway, Szentkláray, — régebbi s újabb írók sok előmunkálatot, sok levéltári adatot halmoztak már össze specialiter a délmagyarországi középkori, többnyire magyar eredetű városok, várak, falvak története és Földrajzáról. Ámde nem voltak ezek a szétszórt adatok összegyűjtve, sok adat pedig a pontosabb kritikát, helyesbitést nélkülözte.

Nem kevesebb, mint félezer helység — vár, város, falu és major, — helyekvésését állapította meg e művében a fáradhatatlan, tudós szerző s emellett legalább háromszáz helynévnek magyarázatát adja, mely a délvidék néprajzi viszonyai mellett, midőn négy-öt népfajnyomja rá nyelvbélyegét eme vidékek legnagyobb részére, — nagy nehézség és kiváló tudós érdemszámba megy.

A műnek hézagpótló, kiváló tudományos bővebb ismertetését a szakfolyóiratokra bízva, néhány közérdekű részletet emelünk ki a jeles műből, melynek minden délvidéki könyvtárban otthon kellene lennie!

A Temes és Béga folyókról érkekezve, mindkét folyó nevének szláv eredetre viszi vissza, amennyiben amaz mocsarat, emez sebesen folyó vizet, csatornát jelent. A középkori oklevelekből azonban szépen kihámozható, hogy a Béga (Böge magyar változata is van) akkoriban Ks Temes nevet viselt és így könnyen megfejtethető a Temesvár névnek eredete. Ezt a tényt sok újabb történész nem ismerte és nem tudták megfejtetni pl. azt a csodásnak tetsző adatot, hogy Dózsa parasztvezér a temesvárt öntöző árkok vizét a Temesbe akarta lecsapolni, hogy a várat könnyebben elfoglalhassa. A Béga és a Temes közti területet hajdan a két

Temes közének nevezték és a régi Temesmegyének ez a terület képezte legnagyobb részét.

Torontálmegye nevének a szláv trn = túske és dol = völgy nevekből származtatja. Krassó megye elnevezése a szláv krász, krásza = szépség szóra vezethető vissza.

Az idők viharai között teljesen feloszlott Keve megyét szinte halottaiból támasztja fel Milleker. Csánk műve három várat három várost és hatvanhat helységet sorol fel, de ezek közül csak harmincat tudott a térképen elhelyezni, holott Milleker negyven helyett határoz meg és hat újabb községet fedezett fel. Keve vármegye a Temes és Torontál aljában a Dunára dől és nevének Temes Kubin, ma: Kevevára őri és ujítja meg.

Igrici helyiségnél megjegyzi, hogy igra = hegedű, tánc, igraci = táncos. — Ebből a szerb névből származik a középkorban, de csak a magyarság határvidékein a hegedősöknek igrici elnevezése.

A régi Torontál a mainak legfeljebb harmadrészét tette és 1440 körül a török beütések miatt Temes fennhatósága, a temesi gróf alá tartoznak. Gyakran Becse-megyének nevezik és Beche Erdeje vagy Kereke volt a főhely neve; a mai Becskerek. Ha valami nagy birtokper, hatalmaskodás stb. volt folyamatosan

ének hangok vidították fel a kedélyeket, majd gramfonok dallamai hagzottak fel. A szebb idő beálltával a gondnok gondoskodott, hogy minnél több időt tölthessenek a szabad levegőn, asztalok, székek lettek az udvaron felállítva, tekepályát csináltatott, szórakoztató játékokról gondoskodott. A választmány különösebb alkalmakkor megvendégelte a vitézeket különösen nagyobb ünnepek alkalmával. Husvét héfőjén igen sikerült házikoncertet rendeztek az ápolónők, a vidító zene hatása napok mulva is észlelhető volt. Az itt időző 92. gy. ezr. zászlóalj zenéje többször térzenével kedveskedett a sebesülteknek.

Ime gondja volt egyletünknek mindenre, csak hogy a reá bízott betegek semmiben ne szenvedjenek hiányt. Sok sok hátalt sorok és szavak voltak eme gondoskodás tolmácsai.

De nemcsak a hadiak voltak elismeréssel, hanem a nagy közönség is azzal mutatta ki az elismerését, hogy istápolta a Vörös Kereszt intézményeit, mert úgy pénzbeli segélyét jutotta hozzá, mint más természetbeni adományait is. A pénzádományok oroszán része az izr. nőegylet, a mely havonként 80 kor. összesen 960 kor. járult hozzá az egyleti kiadások fedezéséhez; ezt követi Korossy György főbíró gyűjtése a járásban, amely 918 K eredménnyel. Szép eredménnyel járt a különféle mulatóhelyeken felállított gyűjtő perselyek gyűjtése. Emelett több igen kiváló sikerrel koronázott jótékony előadás gazdagította anyagi erőnket. A pálmát ezek közül az ápoló nővérek március 21-iki nagyarányu hangversenye vitte el, mely amellelt, hogy művészi színvonalra igen magasán állott 2100 K-nál többet jövedelmezett egyletünknek. De emelett egyenrangunak mondható az Iparosok Dalegylete szini előadása, mely 806 K-nál többel gyarapította vagyonunkat. Az itt időző német szövetségesek is gondoltak a Vörös Kereszt Egyletre és egyik hangversenyük jövedelmét 400 kor. engedték át az egyletnek. Emelett sok magán személy is adományozott, úgy hogy az adományok összege meghaladta a 11.000 K. Ezzel szemben 1914-ben 16.800 K volt a gyűjtés eredménye. A természeti adományok a háboru kezdetével gazdagabban folytak be mint az elmúlt évben. Az ilyenek gyűjtésé-

— istenítétre Nagyváradra citáltak a pörlekedőket.

Fővény, a fővényesi név a Temes alsó folyásánál már az rpádok alatt létezett; mai neve: Fény, — akkor Keve-megyében, ma Torontálban, Módos nagyközség szomszédságában, sajnos tiszta román község.

Sok Ohabanevű oláh község van különösen Krassószörénymegyében; ez a név Szabadfalut jelent s arra utal, hogy az ott letelepülő oláhok bizonyos kiváltságokat élveztek.

Karánsebes két városból állott hajdanában. Sebes a hasonnevű patak mellett s vele szemben Karán nevű város terült el.

Temesmegyében ez időtájt huszonnyolc várat és ugyanannyi várost találunk; ezek közül felemlítjük; Új-Bécs (Új Pécs), Borzlyuk, Csák, Cséri, Horogszeg (a horogszegi Szilágyiak; Erzsébet Hunyadi neje) Máráz, (helyét érdekes kutatás alapján határozza meg) Marzsina, Zsidóvár stb.

Temesvár mellett hajdan négy helység volt Szent György-ről elnevezve. Ezek közül kettő elenyészett, kettő fennmaradt. Giróda (ma Győröd) és Gyírok (ma Gyüreg) népiesen elferdített név alatt.

Az ulicai mezőről sokszor beszélnek történészeink s nem tudják, északnyugatra vagy

vel nagy buzgalmat fejtettek ki a verseczi tanfelügyelőség körzetébe tartozó tanítónők, kik igen sok értékes gyümölcs nemüvel gazdagították intézetünket. Köszönet érte Molnár József tanfelügyelőnek az iniciatíváért, ép oly szép eredményü volt Zmejanovics Gábor gör. kel. szerb püspök felszólítása révén rendezett fehérnemű gyűjtés.

A hadikórház kiadásai az egyévi működés alatt majdnem elérték a 92.000 K habár minden beteg után a kat. kincstár megtérített 2 ill. 3 koronát, azzal azonban hogy első hónapokban egyletünk pénztára terhére 40 és később 12 beteget láttunk el, nem sok térült vissza, mert voltak hónapok, amikor csak 40 betegünk volt, abból 12 az egylet terhére lett ellátva, ugy alapvagyonunk és a gyűjtött összeg felemészződött. A háboru első évében tényleges kiadásunk túlhaladta a 17.000 K s a mult évben a 23.000 K. Ennyiben járult hozzá egyletünk a titáni küzdelemhez, melyett véreink a haza érdekében a lövészárookban vivnak. Nem akart vagyont gyűjteni, hanem a meglevő anyagi erejét hozta ládozatul a haza oltárán.

Második intézményünkben — a vasuti állomáson lévő beteg nyugvóban csak az év vége felé, amikor a déli harctéren ismét offenzíva kezdődött volt lüktető élet. Az év első felében csak elvétve jöttek betegek összesen 23.

Szerbiai offenzíva azonban forgalmassá tette a működést, mert az év utolsó hónapjaiban 1000-nél többen voltak 5 ill. 10 napi megfigyelés alatt, úgy hogy az elmúlt évben 1057 egyén tartózkodott a nyugvó állomásunkon, ezek mind orvosi segítségre szorultak; emellett mint átvonuló volt 161 tiszt és 533 német katona, tehát az összforgalom 1751 egyén volt, akik 4471 napon lettek ellátva; kiosztatott 3573 reggeli, 4566 ebéd, 4446 vacsora. Ha hozzá vesszük a háboru első öt hónapját az ellátottak száma 2720 növekszik, amelyek 9844 napig veszteltek intézetünkben és 9233 reggeli 9430 ebéd és 8463 vacsorával lettek ellátva.

Az ellátás itt teljességében térült meg csak az orvosok tiszteletdíja, köt. és gyógyszer, valamint a derék hivatásos ápolónő és a mosás esett pénztárunk terhére. A legnagyobb áldozatot a fehérnemű követelte,

délnyugatra helyezték a várostól. Milleker a délnyugati irányt véli helyesnek, amennyiben kimutatja, hogy Új Pécs felé, Ság és Parác között egy őrségi Ulica nevű helység létezett.

Kiszetó alatt érdekes történelmi feljegyzést találunk. Kiszetó a Kiszé, (Kizdia) patak torkolatánál (tővénel) és Temes-Rékás az Istvánfy-testvéreknek, Miklós, Fülöp és János-nak voltak birtokai. Azonban hűtlenség bűnébe estek, mivel a Temesvárott székelő Róbert Károly királyt, összeesküvést szöve ellene, meg akarták ölni; ezért jószágvesztésre és örökös száműzetésre ítéltettek.

Az I. Károly, Nagy Lajos, Zsigmond, Mátyás stb. királyaink alatt itt a délvidéken virágzó nagy nemesi családok közül soknak vet világot a történetre Milleker eme műve Csúpan néhányat említve, akkor virágoztak itt a Humfi, Csáki, Omori, Bedelalvi, Thallóczy, Dézi, Vejthei, Pósaí stb. családok. A Dánfiak uradalmának Dobozyhelység volt a központja, melyhez hatvanhét falu tartozott!

Azzal a meggyőződéssel tesszük le Milleker kiváló művét, hogy Délmagyarország történetét hatalmas lépéssel vitte előbbre. L-s.

hisz az ápolásba jövők ugyszólván egy rongyba érkeztek meg, alig kaphattunk használható az adott tiszta fehérneműért s mégis, ha most a nagy forgalom után tekintetbe vesszük a raktárt, az megrakva patyolat tiszta, egész fehérneművel várja az újabb transzportot.

A szép rend, tisztasság a választmányi megbízott Ringbauer Györgyné érdeme, aki pihenés idejét a gyűjtés és foltozásra használta fel. Ringbauerne tevékenységét teljesen a nyugvó állomásnak szentelte és szorgos munkálkodásának az volt az eredménye, hogy akkor, amikor százával jöttek a sebesültek nem volt fennakadás. Bár mindenhol volna ily fenkölt lelkü hölgy, ki oly önfeláldozóan munkálkodik a közjóért. Hiv munkatársai voltak az önkéntes ápolónők: Fitz Stefi, Fejér Ninus és Verdonics Anci, meg a Králik pár. Egyik mint számvevő altiszt, a másik mint hivatalos ápolónő. Ennek a nagymérvü, gondoskodásnak alig akadt teendője és minden rendben volt és folyton akcióképes volt az állomás.

El nem mulaszthatom azt a lélekemelő momentumot leszögezni, amikor a választmány kezdeményezésére karácsony előestéjén az egyik kórteremben a karácsonyfa gyertyái, égtek melyet 270, a szerb hadifogságból megmenekült véreink vettek körül. Mintha, pótolni akarták volna azt a karácsonyt, melyet szegények a fogságban sanyalódva töltöttek. Fel-fel csuklottak amikor a gondnok a választmány szeretetét keresetlen, de szívből fakadó szavakkal tolmácsolta.

A vörös kereszt missióval szoros kapcsolatban lévő ügyek elintézése is foglalkoztatta a vezetőséget. Április 15. kebeléből megválasztotta a Rokkant Katonák Gyámolító bizottságot, felkérve a népvédelmi irodát a gyámolító munka vezetésére. Segédkezett a hadifogságba került katonák felkutatásában. A mozinapon ellenőrző tisztet vállalta, Dr. Rezuha Istvánné alelnök vezetésével Magyar Nők Korona Alapja javára folyt a gyűjtés. A Török Vörös Félholdat, a Bolgár Vörös Keresztet adományával istápolta. Adományt jutatott a Hadifoglyokat Gyámolító bizottságnak és a küzdő katonák melegítő ruháira. Ezen adományok összege az 1000 koronát jóval túlhaladta.

Ezer koronánál többet áldozott a fronton lévő katonák melegítő ruháira. Hemberger Bálintné hajlékot adott a serény varrónőknek, kik nap nap után három ládára való holmit varrtak, melyet a hadsegélyző hivatal továbbított a lövészárokhá. E munkában részt vettek a választmányból Fierz Ernőné, Frisch Richárdné, Hemberger Bálintné, Mihajlov Gáborné, Mihajlovics Józsefné, dr. Rezuha Istvánné, Ringbauer Gyözőné, Szöcs Lajosné, Zoffmann Jánosné, Weitner Ferencné, de iöbben otthon varrták eme ruhákat. Mily hálásan gondolnak a lövészárokhá fagyoskodók a tűndérujakra, amelyek szárukra ezen jóteteményt elkészítették. Enellett a német sebesültek foszlós fehérneműjét is foltozták.

Igy rövid vonásokban akartam vázolni a választmány tevékenységét.

Az egyletnek közel 200 tagja volt az év végével, Ha a csekély tagdíjat vesszük tekintetbe és a humánus célját állítjuk vele szemben, valamint az eredményes tevékenységét mérlegeljük, a tagok száma nagyobb lehetne. Reméljük, hogy a háboru végével

ez az egyesület városunkban a legerősebb lesz.

Ily bizalommal induljunk, friss telt erővel felvértezve újabb tevékenységre; remélve, hogy a munkálkodás meghozandja a gyümölcsöt; az új békés Magyarország fejlesztését.

NAPIHIREK

Március 15-ikét, a magyar szabadság ragyogó napját, az idén Versecz város hazafias közönsége a „Verseczi Magyar Ifjúsági Önképző Egyesület” által az Andrássy sétátéren lévő honvéd szobornál déli fél 12 orakor tartott ünnepségen ünnepelte meg. Az ünnepi szónoklatot Hegyi József főreál isk. tanár tartotta. Thomas Ernő főreál isk. VIII. oszt. tanuló igen ügyesen szavalt a „Talpra Magyar” t. Elénekelte a főreál isk. ifjúsága igen szép harmóniában a Hymnus és Szózatot. — Este az Ifj. Egyesület helyiségében volt Zártkörű Összejevetel. Ez alkalommal dr. György Zsigmond főreál isk. tanár magas szárnyalású beszédben emlékezett meg ebben a viharos időben a nagy napról. — Az állami főreáliskola ifjúsága ünnepélyt a Szőlővenyige nagy termében tartotta meg válogatott műsor mellett. — Megemlékeztek a nagy napról a polg. leányiskola és az összes elemi népiskolák a magán elemi Gerő-féle és Burhagrdt-féle fiu és leányiskolákban.

A Temesi Agrár Takarékpénztár részvénytársaság, melynek Verseczen is van évek óta működő fiókintézete, most mint a jelek mutatják igen üdvös és szerencsés helyzetbe került városunkban, a mennyiben a fiókintézet igazgatójává sikerült Mayer Bélát a kitűnő pénzügyi kapacitást megnyerni. Mayer Béla eddigi verseczi működése alatt rendkívül kedves és meggyerő modorával, pontosságával és vasszorgalmával, mellyel az intézetet a virágzás szép fokára emelte, teljes mértékben kiérdemelte a város lakosságának, az intézett részvényeseinek osztatlan becsülését és elismerését. Ad multos annos.

Halálozás. Egy közbecsülésben állott tisztos matronát ragadott el a mult szombat a kérélhetetlen halál. Klein Julia szül. Schattelos urnő, özv. Singer Adolfné urnő édes anyja élete 77. évében elhunyt. Hült tetemeit Temesvárra szállították.

Halálozás. Özv. Zvarinyi Emilné, szül. Nozdrovitzky Bianka, néhai Zvarinyi Emil volt lieblingi evangélikus főesperes özvegye, Máslak községben ötvenhat éves korában meghalt. Az elhunytat fia, Zvarinyi Gyula mosniczai jegyző és leánya Zvarinyi Olga máslaki postamester nő gyászolják.

Elhunyt esperes plébános A csanádi egyházmegyének ismét gyásza van. Mayer Antal nyug. királykegyei esperes-plébános hosszas szenvedés után Temesvárott 75 éves korában elhunyt. A megboldogult negyvennyolc évig állott az egyházmegye szolgálatában. Hosszabb ideig volt plébános Dognácskán és Ferenczfalván; 1891. évben Királykegyén plébános, majd esperes lett. Mult évben vonult nyugalmába.

Huszonöt ember halála elcsereált orvosság következtében. Pétervárról jelentik, hogy az ottani Noro-féle gyógyszerárban, amely több kórházat lát el orvosszerrel, elcsereálték az orvosságot és kinin helyett

morfiumot adtak. Ennek következtében egy kórházban 25 beteg meghalt.

Katonák husvétii szabadnapja. A hadügyminiszterium sajtóosztálya közli, hogy amennyiben a szolgálat megengedi, a keresztény felekezetek hívei április 21-én, április 22-nek délutánján és 23-án, az izraeliták április 17-ének délutánján és április 18-án és 19-én szabadságot kapnak. Ez a rendelkezés ki fog terjedni a hadifogolytáborokra és az e táborokon kívül dolgozóakra is.

A harminczadik hadüzenet. A német birodalom hadüzenete Portugáliának a hadüzenetek hosszú sorában már a harminczadik. Az első hadüzenetek 1914. augusztusban történtek, októberében Törökország üzenté meg a háborút, 1915. májusban Olaszország és októberben Bulgária csatlakozott a központi hatalmakhoz. Ma a központi hatalmak és szövetségeseik összesen négyen állanak háboruban kilencz állammal, tehát eddig tizenhuzrom állam vesz részt a világháboruban.

A Gábor Lajos féle szegény alapítvány alapító levele értelmében a nevezett alapítvány 2000 kor. tőkájének 90 koronát kitevő évi kamatja 10 szegény verseczi illetőségű helybeli lakos közt, vallás és nemzetiségi különbség nélkül a polgármester úr által lesz felosztva. A bélyegtelen kérvények márc. 25-ig a rendőrkapitányságnál nyújtandók be.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálatára Temesvárott szervezett bizottság által 1916 évi április hó 2-án reggel 8 orakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. cimezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

HIRDETÉSEK

312/1916. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező szántóföldek a helyszínen tartandó nyilvános árverésen következő sorrendben a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetése mellett haszonbérbe adtnak u. m.

F. é. március hó 17-én (pénteken) d. e. 8 orakor a XXXIII. terv. sz. Ludos 50 hold, d. u. 2 orakor a szélesút nevű szelvényosztó 25 hold.

F. é. március hó 20-án (hétfőn) d. e. 8 orakor a nagyréti XXXIII. terv. sz. 234 hold.

F. é. március hó 21-én kedden d. e. 8 orakor a nagyagyreti XXII. ter. sz. szántó 250 hold.

Versecz, 1916. évi március hó 14-én.

Weiterschan, városi tisztartó.

3548-1916 sz.

Hirdetmény

Az 1886. évi XXI. tc. 7. és 8. szakasza alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a városi törvényhatósági bizottságnak f. é. február hó 29-én 42 jkvi/3241 ikt./1916. sz. alatt az ingatlanok átruházása után fizetendő 1% városi pótilletékre vonatkozó szabályrendelet megalkotása tárgyában hozott határozata f. évi március hó 13-tól kezdve 15 napon át Held Gusztáv vár. tanácsnok irodájában a hivatalos órák alatt közszemlére lesz kitéve.

Versecz, 1916. évi március hó 9-én.

Dr. Resucha, kir. tan. polgármester.

A temesvári magyar királyi pénzügyigazgató-ságtól.

4163. Ha. 1916. szám.

Hirdetmény

a jövedelemadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

(Folytatás.)

Több lakóhely esetén, vagyis ha ugyanazon adókötelesnek két vagy több községben van az előző bekezdésben foglalt meghatározásnak megfelelő állandó lakóhelye, a szóbanjehető községek közül az a lóköteles vallomását annál a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál, székesfővárosi adóhivatal kerületi osztályánál) tartozik benyújtani, ahol jövedelemadóját tárgyalni akarja. Az adókiivetés helyének ekként történt megválasztását köteles a fél a vallomási ívben annak legutolsó tételénél is beírni és arról, hogy az adókiivetés helyéül melyik községet választotta, 1916 évi február végeig az állandó lakóhely szempontjából szóbanjehető községek mindegyikének előjáróságát (városi adóhivatal, székesfővárosi adóhivatal kerületi osztályát) szóban vagy írásban értesíteni.

3. Az adóköteles jogi személyek nevében igazgatóságuk, illetőleg törvényes képviselőjük székhelyén adandó a vallomás.

4. A külföldön lakó azok a magyar állampolgárok, akiknek az ország területén sem lakóhelyük sem tartózkodási helyük nincs, jövedelmi vallomásukat itteni utolsó lakóhelyükön kötelesek benyújtani. Ha pedig ilyen lakóhely nem ismeretes, a vallomási ív bármelyik községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál, székesfővárosi adóhivatal kerületi osztályánál) beadható, amelynek területén a jövedelmi forrás létezik.

5. Az országban nem lakó külföldiek abban a községben (városban) adnak vallomást, ahol az ingatlan, az ipari vagy kereskedelmi vállalat vagy telep fekszik, a követelés zálogjoga biztosítva van, illetőleg a vagyonjog létezik. Több ilyen jövedelemforrás esetén a vallomási ív bármelyik községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál, a székesfővárosi adóhivatal kerületi osztályánál) beadható, amelynek területén a jövedelmi forrás létezik.

6. A külföldön lakó azok a magyar állampolgárok, akiknek az ország területén sem lakóhelyük, sem tartózkodási helyük nincs (4. pont), valamint az országban nem lakó külföldiek (5. pont) vallomásukat a székesfővárosi adófelügyelőnél (központi osztály) is beadhatják, aki azt szükség esetén az illetékes pénzügyigazgatóságához haladéktalanul továbbítja.

7. Az ingyen kiszolgáltató vallomási ív a félnek hivatalból kézbesítve nem lesz, hanem azt az adóköteles a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál, a székesfővárosi kerületi osztályánál) maga vagy megbíztottja veszi át.

8. Ha a vallomásadásra kötelezett a vallomási ívet kiállítani nem tudná, a községi előjáróság (városi adóhivatal, a székesfővárosi adóhivatal kerületi osztály) köteles a tollba mondott vallomás alapján a vallomási ívet díjtalanul kitölteni s ennek megtörténtét hivatalból bizonyítani.

(Folyt. köv.)

A verseczi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság. 617/916 tkvi. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Nicholson Gépgyár r. t. végrehajthatónak Csipu Turku György és neje Csipu Paraszkeva végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlata az újabb árverést 3372 K tőkekövetelés és járulékei behajtása végett a verseczi kir. járásbiróság területén levő Varadia községben fekvő, s a 1. varadiai 1739 sz. tjkvben A. I. (1283-1284), 586 ö. i. 5529, (8949 8951), (12913-12916), 1608 8369/74, (8701-8703) hr. sz. a. felvett ingatlanok Csipu Györgyöt illető 9/12 rész jutalékára 1200 K. 2 a varadiai 2096 sz. tjkvben A. I. 1. (2125-2127) b) hr. sz. a. felvett ingatlan 1200 K. 3. a varadiai 3916 sz. tjkvben A. I. 5952 b) hr. sz. a. felvett ingatlan 350 K. 4. a varadiai 4056 sz. tjkvben A. I. 1. 2011 hr. sz. a. felvett ingatlan 350 K kikiáltási illetve utóajánlati árban elrendeli.

Az árverést 1916. évi április hó 14. napján d. e. 10 órakor Varadia község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. t. c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908 XL. 25. §.).

Versecz, 1916. évi február hó 17. napján.
Wlad György s. k. kir. albiró.

2778/916. sz.

Hirdetmény.

Miután Versecz város területén az ebveszettség f. hó 12-én megállapított, az 1888. évi VII. t. c. 154. §-ai pontjában meghatározott büntetés terhe alatt elrendelem, hogy a város kül- és belterületén 40 napig az összes kutyák éjjel-nappal állandóan az udvarban megkötve tartassanak, az udvaron (házon) kívül pedig a harapás ellen biztos szájkosárral ellátva porázon vezetlenségnek.

Együttal még közhírré teszem, hogy az olyan kutyák, amelyek megkötve nem tartatnak, vagy porázon nem vezetlnek, belesznek fogva, s hogy az ilyen kutyákat, ha az azonnal jelenkező tulajdonos magát a különben egészséges kutyának saját költségén biztos elküldött helyen elzárva 90 napig való megfigyelés alatt tartására nem kötelezi, azonnal ki lesznek irva.

Versecz, 1916. évi március hó 12-én.
Dr. Buócz Béla, főkapitány.

2320—1916 sz.

Hirdetmény.

Versecz város területén a f. évben megtartandó tavaszi lóvizsgálat tárgyában.

Versecz város területén a lóvizsgálat a f. évi március hó 13., 14., 15. és 17-ik napjain fog a vásártéren levő cédulaháznál naponta reggeli 6 órától d. e. 9 óráig a következő sorrendben megtartani:

március 13-án:

az 1—600 házsámig a közbeeső magas házsámokat beleértve:

március 14-én:

a 601—1200 házsámig a közbeeső magas házsámokat beleértve:

március 15-én:

a 1201—3000 házsámig a közbeeső magas házsámokat beleértve.

március 17-én:

a 3001 házsámig végig a közbeeső magas házsámokat beleértve.

Meggyzem, hogy a tulajdonosok az összes lovakat és csikókat kötőféken a házsám szerinti sorrendben elővezetni kötelesek.

Felhívom tehát a lótartó közönséget, hogy lovaikat a kijelölt sorrendben s a kitűzött időben s naponta mindig reggel 6—9 óra között a vizsgálathoz állítsák elő anyival is inkább, mert akik lovaikat a vizsgálathoz elő nem vezetik, 1888. évi VII. tc. 17. §-ba ütköző kihágást követnek el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtani, s azon felül az elől nem vezetett állatok a Nagyméltóságu Földművelésügyi m. kir. Miniszterium 1901.

évi december hó 30-án 104.300 sz. alatt kibocsájtott magas rendeletének 9. pontja értelmében a tulajdonos udvarában s a tulajdonos költségére fognak pótlólag megvizsgáltatni.

Versecz, 1916. évi március hó 4-én.

Dr. Buócz Béla, főkapitány.

Versecz thjt. város tanácsától.

3109 sz.

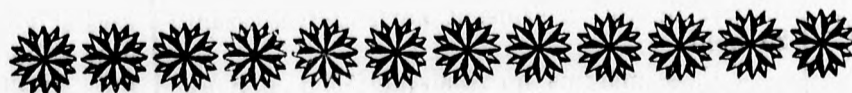
Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 10.389 eln. 916. számú körrendelete alapján újból közhírré tétetik, hogy a hadvezetőség részére eladásra önként felajánlott széna, valamint őszi és tavaszi szalma, átvételi árát a m. kir. földművelésügyi miniszter úr 84785 eln. 915 sz. rendelete értelmében a cs. és kir. katona parancsnokságnak hadbizottságai a polgári hatósággal együttesen fogják megállapítani.

Felhívom tehát, ennél fogva újból mindazok a kiknek a saját házi és gazdasági szükségleteiket meghaladó mennyiségű szénájuk, vagy szalmájuk van hogy azt 1916. évi március hó 31-ig a városi rendőrkapitányságnál a hadvezetőség részére annál is inkább ajánlják fel önkéntesen eladásra, mert a mennyiben a hadsereg széna és szalma szükséglete ily módon biztosítható nem volna, a széna és szalma készleteknek a hadszolgálati törvény értelmében és az annak alapján megállapított jóval alacsonyabb térítési tételek mellett való igénybe vétele fog elrendelteni.

Versecz thjt. város tanácsának 1916. évi március hó 5-én tartott üléséből.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester

Özv. Kirchner-féle műintézet(Cégtulajdonos: **Kirchner Ernő**)

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák
elkészítésére.